

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 3 fl.

Pentru abonamente și insertiuni a se adresa la:
Administrație, tipografie arhiepiscopală Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la:

Redacție „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 4.
Epistole nefranțate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 or., — de două ori 12 cr., — de trei ori 16 cr. rânduri en litere garson — și timbr de 30 cr. pentru săcă publicare.

Sibiu 5 Martie.

Este un semn de bun augur când vedem că faptele de valoare nu trec aşa nebăgat în samă pe dinaintea Românilor. Este un semn bun, care ne încrezăzează că dorințele noastre exprimate în numerul trecut încep să se realizeze. Nu numai foile române, dar și foile neromâne, netărăcuite de sovinismul la modă între „patriotii” Ungariei și Transilvaniei se deșteaptă, și nu numai să deșteaptă, dară spun pe față că Românul austro-unguresc și dacă nu consumă cu „patriotii”, este bună cetățean și dovedește buna sa cetățenie prin fapte eroice.

Spunem drept, că limbajul acesta în diare neromâne ne surprinde. Nu pentru aceea ne surprinde că cunoște și neromâni patriotismul cel curat al Românilor, pentru că noi sciem de mult că neromâni în inima lor nu se mai indoiesc de virtuțile noastre cetățenești; dar ne surprinde că au ajuns să nu mai țină ascuns cu cinismul indatinat, pentru specule politice și pentru ca se aibă tot-de-una un pretest la dispoziție, cu care să-și justifice influența apăsătoare asupra noastră.

Va dice în sfârșit și mulțimea „patriotică”: „mea culpa” și se va înțelege ca pecatul petrus de o mai bună conștiință? Om vede; și vor abate dela propagarea apăsării și calumni-ării Românilor? earășom vom vedea. Dacă o vor face, o vor face pentru binele lor, al nostru și al patriei comune; nu o vor face... noue ne rețină inimă linisită de a nu fi facut tot-deuna datoria și ca consecență a acesteia, speranța cea firmă să dreptatea, de și mai târziu, trebuie să învingă. „Cel ce rabdă până în sfîrșit se va mărtuie”, dice religiunea noastră și dicerea aceasta sănătă a inceput înecet, inecet ase implini pentru noi.

Spre a da publicului nostru și dovadă la cele dîse mai sus, dam loc aici următoarei corespondențe:

Caransebeș, în 3 Martie 1882.
(*Virtutea ostiașilor români. O telegramă. Foile străine. Observări.*) Dile Redactor! Lățindu-se ca fulgerul din un ughiu al monarhiei până la celalalt vestea despre succesorul armelor austriace la sugrăvarea insurecției Crivocianilor, — a sosit și la noi o telegramă, în carea să constatăză chiar de comandanță bravura și virtutea ostiașilor români. Vă este cunoscut că între cei angajați a se lupta contra insurgenților a fost și regim. 43 Allemanni, care se compune din fețiori bănățeni și neoas români și chiar despre acești roșâni trătează teleograma amintită carea a fost trimisă magistratului orășenesc de aici, la autorisarea comandantului militară.)

Publicând telegrama aceasta foiaș din Timișoara, „Südung. Bote” în N-rul 41 din 14 Martie scrie următoarele: „Nu avem a adaugă nici un cuvânt la această recunoștință. Numai acelui simțemt am mai voie să dăm expresiune: că în acești luptători bravi, care cu baionetele și gloanțele lor au

ajutat să sparge murul panslavismului, ce voia se îngurgi trupul patriei noastre, putem saluta pre amici de o părere cu noi. El sunt tot acela, care a casă în alt mod luptă cu noi pentru punăstarea și onoarea patriei; și că ei luptă numai pentru această idee, dovezesc curajul lor eroic cu care și au pus viața în joc pentru salutul patriei. Acești sunt tot acei oameni, care aiici în patrie sunt denunțați ca inimici ai ei, pentru că pretin cu ampolioaj se fie oameni onesti și fiindcă cer ca legea se fie lege chiar și dacă aceasta ar fi să se aplice în Caras-Severin.

„Într-o adevărată calamitate ce s'au aruncat în fața fililor cercului de întreagă Caransebeșului în privința politică, n'au putut fi respinse în mod mai slăvitic decât prin înținta lor la nimicirea insurecției din Crivocian. Oameni, care se luptă în acest mod pentru interesele patriei ca Caras-Severinii deo nu mai pot fi patrioți răi, — și cine va mai afirma aceasta: este un miserabil fie el cine va fi.

„Strigăt deci din adâncul inimiei: trăiescă regimul din Caransebeș!

Atotputernicul D-deu să-l seuncească,

păzească și curând să-l aducă acasă la caminul familiar, la nevestă și copii și la activitate liniștită și plină de binecuvântare și de aici încolo.”

Așa dară înca un act de recunoștință, un act despre credință și virtutea ostașului român pentru patrie și tron; un act remarcabil și despre aceea că românul se respinge calumniile, denunțările și alte de natură acestora într'un mod demn numai de el. Si acum să-mi permit căteva observări! Cum se remunerează părinții acestor români din Caras-Severin de părinții patriei, pentru serviciul ce l-au făcut ei la ronda lor și prestează astăzi fiilor lor între impreguriatotdeauna mai grele? Se fie care dreaptă măsură aceea că părinții — ca drept respelta — în zilul lor de și edifica un gimnasiu pe muncă lor dreaptă și căstigată cu cruntă suferire se indure astăzi atâtă dificultăță? Se fie care dreaptă procedura aceea ca dorul și tendența românilui banătan de a se lumina, de a înveța carte ca să încă și mai mari servirii se aducă patriei, — să fie timbrate de un râu patriotism? Cei ce au urechi de audiu se audă!

va responde la toate întrebările după cetearea intratorul. Să cetește apoi scriptul regesc privitorul la alegerea membrilor, patru la număr, în deputație regniculară pentru a face cera fumană. Scriptul se dă unei comisiuni de cinci spre raportare. După aceste și după unele observări ale altui deputat stanavian, Starcevici repetăza întrebarea sa de mai nainte și dacă este adeverat că deputații acești, „aza numite înalte case” a subserment Regelui o adresă tradusă nemțesce. Președintul se căută de pe deputat și alege mai bine cuvintele și a respectă demnitatea casei. — Starcevici (într-un sunet de clopoțelul și larma deputaților, intors către președintul să se situi) Dta ai fost la Budapesta și la Viena, dar nu te ai întors mai cuminte de acasă. În aceasta înaltă casă se fac tâlhării. (Apăsări pe galeria studenților.) — Președintul: „La ordine!” — Starcevici: Si eu totuși scu că în casa aceasta s'a tratat o adresă nemțescă. Dta ai audiu cum a caracterizat Scobelev națiunea și limba aceasta! — Președintul Cretici respunde că adresa s'a făcut în limba croată și să s'a transpus Regelui și că traducerea nemțescă s'a decis numai pentru cei din giurul monarhului spre informație. De altminterea scim cu totii că în Viena nu se vorbesc croațesc. — Starcevici (întrărând strigăt): Dar a scoato dări de per noi scul! — Cu aceste se încheie incidentul și se aleg comisiunile pentru articulație și provincializarea granitiei.

„Polit. corr.” și „P. L.” afirmă că nu este adevărată scirea despre mobilizarea armatei muntenegrene.

Corespondențele din Viena alăturul „Standard” dice:

Numei puține persoane au avut cunoștință de marele pericol, în care s'a afiat pacea europeană, și nu de atunci de cănd discursurile generalului Scobelev au provocat o indignare generală în Germania și Austro-Ungaria, ci eu mult mai înainte când ni era vorba despre aceste discursuri. Acest moment în adevăr critic nu atinge într-un nimic pe Germania și cestinie era numai pe Rusia și Austro-Ungaria. Era a fost atâtă prin agitație panașă și sprințină ce acoperă cea de aseara.

Se întâmplă într-o că consulul general din Ragusa și Cetinje, consiliul de stat Ionin, cu incunoștință de

mareșalul Iovanovici că el, feldmareșalul, are depline puteri de a aplica legile militare asupra orășilor săi fară excepție, care ar da ajutor insurecției și că puțin îl pășă de inconvenientele diplomaticie ce ar putea se rezulta de aci, dacă nisarcăva amicii ai consulului general, care vin în toate dilele pela el, ar fi arestați și impușcați poate. D. Ionin înțelesă acest avis și pleacă la Antivari unde se află supt jurisdicținea muntenegreană.

Dar nu mult după aceasta el avă din nou ocazia să ale că sau trebuia să renunțe la multe din cunoștințele de mai înainte sau trebuia să se accepte la consecențe pe care voi

va avea de gând și ataca tratatul nou și neplăcut dela Berlin.

„Nici eu nu simpatizez cu Austria” adăuse corespondentul. — „Ored,” a respus Cernaieff, „că în Europa nu poate nici un om simpatiza cu Austria, de oare că el este terminat încă de când Turcia a început de a mai amenința Europa.” Corespondentul a întrebat mai departe că n'ar fi bine ca Anglia să-și redice vocile în favorul reșuflorilor. Cernaieff respunde la aceasta că în casul acesta și Rusia să arătă că în casul acesta și Rusia să

aduce protestul con-

Revista politică.

Sibiu, în 5 Martie

Dieta Croației este deschisă de vreo căteva zile. În 2/14 Martie președintul dietei Crestici raportând despre intrarea a raport și despre primirea deputației, care a subsermentat Regelui adresa deputaților. Atunci deputatul Starcevici întreîmpend a strigăt: „Este adevărat că adresa s'a subsermentat Regelui în traducție nemțescă? Este dieta aceasta dietă nemțescă?” (Turburare) — Președintul (sună clopoțelul) „La o întrebare ca aceasta nu voi responde”. — Starcevici (vehement): „Ai transpus Dta în adevăr o adresă nemțescă? Eu te ascult.” Președintul care neconținut sună clopoțelul, declară că

tra . . . austriace." Așa vorbesc un general rusesc despre o putere "amică". De sătmântea vorbele aceste sunt marfa estimă pentru iubitorii de sensații.

O vizită la Risticică.

Un corespondent al diariului „Budapesti Hirlap" având la 13 Martie o întrevadere cu seful partidei liberales al Serbiei, dr. Risticică, dă în numitul organ următorul resumat al ideilor desvoltate de cunoscutul bărbat de stat sérbesc asupra situației:

„Dl Risticică, seful partidei liberales sérbesc mă obligează prin afabilitate, cu care m'a primit în locuința sa astăzi la 13 Martie an. am. Discuțiunea între noi a ținut o oră în treagă, dela 10 până la 11 ore și s'a estins asupra tuturor cestuiilor care pot fi de însemnatate politică în acest moment.

Despre proclamarea regatului din Risticică s'a pronunțat în multe privințe cu totul altfel decât partizanii sei, cu cari am vorbit ieri. El nu dificultează împreguirea, căci s'au grăbit cu proclamarea regatului, ci desaproba întărzierea. Dacă era el ministru astă primăvara, îndată după proclamarea regatului român face acest pas. A fost pagubă, el, că s'a acceptat atâtă vreme. Demnitatea Serbiei și ro-l ce trebuie să lăoicea și în orientul pretinților deopotrivă ca ea să fie ridicată fară întărziere la același rang cu România. El a intențiat necesitatea de a ridica rangul deja în timpul când era ministru, el și a spălat la mariile puteri și a întărit pretinția de primire favorabilă, — numai cabinetul din Viena s'a codit. „Împreguriările ce au întrevadute au zădărnicit atunci acest plan." Încă pentru însuși faptul proclamării, acesta l-a permis și acum ca ori cu Sérbi cu bucurie, pentru toți înțelegeri necesitătii lui: părările divergează una de alta numai cu privire la alegerea timului.

Căci Rusia a întărziat cu recunoașterea regatului, această împreguire nu e în ochii lui Risticică decât o simplă formalitate. Guvernul din Belgrad a insinuat pe legatul rusesc mai târziu decât pe reprezentanții celorlalte puteri, de aceea numărul cabinetului din Petersburg nu a putut sosi în același timp cu cel celorlalte puteri. Cercurile guvernamentale rusești au primit fară indoială ridicarea rangului în mod favorabil. Deja în anul trecut, când Milan fusese în Petersburg, Giers a adus în discuțiunea planul regatului pronunțânduse astfel asupra lui: „Dacă dvoastră voîti să faceți din principat un regat, noi vom saluta acest fapt cu bucurie și nu ve vom pune piedici."

Asupra pan-slavismului dl Risticică s'a pronunțat astfel: „Pan-slavismul e un ideal literar, care poate că se va realiza numai într-un viitor mai departă. Eu nu născuți să voi unirea tuturor Slavilor față cu Europa. Despre pan-slavism în acest sens nu poate fi nici vorbă în Serbia."

Cu totul altfel stăm — dice Risticică — cu simpatia rusească. Risticică a mărturisit pe față, că Sérbi sunt siliști a adera la Rusia, sănătății a țină cu Rusia, pentru că pot să mulțumească tot ce au Rusiei. Austro-Ungaria nu a dat până acum nici un semn, nici o dovadă despre bunivoința sa. Odată a fost în stare a face aceasta — cu ocasiunea resboiului rusesturcesc, dar și atunci nu a facut, precindând Rusia în acel resboiu a adus colosale jertfe în bani și sânge numai

pentru a scăpa per Serbia din ghiarele Turciei. A venit congressul din Berlin; Austro-Ungaria numai cu un cuvânt putea se obligea pe Serbia pentru totdeauna, trebuie numai să propună în congres, ca Serbia să primească Bosnia și Erzegovina. Aceasta a făcut în interesul Austro-Ungariei, pentru că aceste două teri, care acum misteau puterea monarchiei, ar fi dat destul de delucru Serbiei pe vîr 50—100 ani. În loc de a face aceasta, Austro-Ungaria a ocupat ca însăjă aceste teri, de cări Serbia și Muntenegru nu vor potă aduce nici odată.

Serbia trebuie să se occupe acum cu reforme interne, ca să căștige puteri nouă. De aceea ca și totul neutrală făță cu rescoala din Dalmatia. Nu pentru că guvernul a opri lecturile, ci pentru că se care simte instinctiv, că și lipsă de pace. Dar mai curând sau mai târziu va sosi timpul, când Bosnia și Erzegovina vor aluneca din mâinile Austro-Ungariei pentru a se alipă la Serbia. Desvoltarea firească a lucrurilor va aduce aceasta cu sine Serbia și cu totul avisată la peninsula balcanică, ariea nu nici lucru, nici rol, — de aceea intinderă Serbia în Balcani nu se poate opri.

„Dacă voîti să ne căștigă simpatia, aderența — esclama Risticică — aceasta o puteți face ușor: *dă-ni Bosnia și Erzegovina*, cu aceasta vom fi cuitați. Nici Austria, nici Ungaria nu va zvă noroc pe termurele dincoce de Dunăre și Sava. Istoria arată, că aceste întreprinderi din partea dvoastre n'au reușit nici odată și în viitor încă nu va fi altfel. Aceste păreri le mărturisesc numai eu și amici mei politici, ci aceste dorințe le nutresc din adâncul inimii și burjariei de guvern, cari acum la apărare lucră din toate puterile în interesul Austriei! Repet, pecătă vreme Bosnia și Erzegovina va fi în mâinile dvoastre, între noi nu se va putea consolida prietenia." Dar cu toate acestea e fară temeu presupunerea și e ridicul a crede, că în Serbia cineva voiesc a se încăreaza cu Austria. Aceasta ar fi o mare greșală, pentru că noi scim, că dvoastră nu pot să speră. Noi pricemep, ca aveam lipsă a trăi în bune relații cu domnia voastră."

Aci dl. Risticică treceând deodată la Serbia din Ungaria continuă: „Nici nu pricem, cum s'a putut naște acea credință falsă, că noi avem ură contra dvoastă și agităm pe Sérbi de dincolo de Dunăre? Precum dvoastră nu aveți ce căuta dincoace de Dunăre, aşa scim și noi bine, că ar fi arău, dacă am gravita spre termurele de dincolo de Dunăre. Sérbi din Bacia nu sunt atât de fureni, cum cugetă mulți. Ei sunt convinsi cu toții, că nu se vor putea impune nici cănd cu Serbia, și anume pentru aceea, căci noi nu avem trebuință de dincolo." Dl. Risticică se pare că pun pe deosebit pond pe aceasta împreguire și s'ocupă mai mult timp cu aceasta cestime. A reflectat a doua oară, că Sérbi din Ungaria nu doresc altă decât conservarea naționalității lor, de aceea nu recomandă să trătesc și cu crucea pe Sérbi nostri să nu atingem pentru nicio lucru, cum e de es. de-nunarea metropolitului-patriarch.

După aceasta discuțiunea noastră s'a apropiat de sfîrșit, dñil Risticică și-a rezumat părările sale asupra situației ei în următoarele cuvinte: Situațunea e așa: Dvoastră nisipuiește și fericiți dincolo, noi ne vom nusi și fi fericiți dincoace, nici unul să nu poftescă să se amestecă în sfera naturală de putere a celuilalt și rivalitatea ne permisă numai per terenul economiei. Aceasta e cea mai no-

bilă concurență și de aceasta nu vom isola nici noi — din acest motiv am încheiat contracte comerciale cu dvoastră, am construit drumuri de feră și realizam juncțiunile ferate cu dumnaioastră. Eu nu am fost nici odată înamicul tractatului comercial dintre Austro-Ungaria și Serbia și ar fi un rătăcire a deduce din trăgătoarea discuțiunilor un simțemant de dușmanie. Credem — termină Risticică — toate căle le am dis, sănătatea mea convicția și mă bucură foarte, dacă și potă convinge și pe compatrioții Dnele despre aceasta."

Cu aceasta întrevorbirea noastră s'a terminat.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Român".

Sebes, în 14 Martie n. 1882. *) De ce te temi nu scapi. Îndelungat regim interimal ilegal în 12 Martie a. c. a incetat, s'a sfârșit decocată, însă foarte neamorios și cu un rezultat ce este în stare a turbura în seculul present pre un caracter de bărbat de onoare și demnitate.

Vice-comitetul nisunid a fi drept și nevoindu-lă să mai dea parte acest oră fără căpetenie legală, d'abia a rezisăt să dispună ocuparea postului de primarul aici devenit vacanță abdicatiunea lui advocaț Dr. Stefan Păcurar.

Treaba acestei ocupări se desvolta astfel, întrându-se dispoziția vicecomitetului, cunoscută aici nu mai în 9 Martie a. c. a surprins și a pus în urmire pre toți fără osebire, și pre aceia cari mai sperau și cari nu mai sperau, că se va occupa acest post pe timpul sănătății.

Vice-comitetul în 9 Martie a dispus că în 12 Martie aducă Dumineca la 8 ore reprezentanța urbană va avea să aleagă pe primarul, de oare ce și Dr. Stefan Păcurariu a abdi. De sine se înțelege, că partidele numai decât s-au apucat de conferințe și consultări.

Reprezentanța urbană constă din 27 membri aleși de majoritatea alegorilor, adeca de români; apoi din 4 virilisti români și 4 români funcționari, la olala 35. Apoi din 23 virilisti și funcționari sasi și din 3 virilisti jidani, la olala 26. Minoritatea cunoscând solidaritatea românilor, dovedită de atâtă ori, și au speranță numai în unele conexiuni catilinare, întreținute, cu nesec miserabile esențe pătrunse numai de interese egoistice și materiale; esențe ticăloase, cari pentru scumpul lor ego sunt în stare ori cănd a sacrifică pre D-dea ca Iuda cel fără de lege.

Maioritatea a ținut târziu seara în 11 Martie consultarea sa, la care numai 3 membri n'au putut participa, la alegere însă nu de fost de făat.

Propunerea pentru solidaritate necondiționată la votarea nominală a fost sprințigă de 23 membri, ceea ce s'a enunțat și de concluzie.

Membru Danil David, docent la scoala rom. gr. or. de aici, a facut contra propunerii, ca mai întâi să se scote persoanele, adeca candidații, și numai după aceea să se voteze asupra solidarității, motivând că el vrea

*) Publicăm corespondența sa după cum ni s'a trimis și regretăm și noi că Sebeșenii români n'au fost solidari. Însă din corespondență și cum n'ei se mai spune și din altă parte n'ei se pare că solidaritatea s'a făcut imposibilă prin pretensiunea unei părți, care a stăruit morțis pe lângă propusul ce și l-a fost formata prealabil și fără de al descoaceri, a preținut pentru el solidaritatea. Nu juriu că așa a fost, dar așa nu se pare. Dacă vam fi luminiș, asupra adveritatei stării a lucrului mai bine — ne va părea. Dar de a fost astăzi, apoi în viitor să sejte frații din Sebes că solidaritatea nu se poate decât prin sinceritate reciprocă.

să scie persoana, dacă merită sau nu, ca să fie pentru ea solidar.

Această propunere au sprințit-o numai șeptă înș, între cari mai cu seamă Ioan Piso, funcționar comună, Avram David, paroch gr. or. Daniil Chirca, unchiul propunatorului și Petru Teacu consângătan cu Piso din șeptă chisilește, însă ambi ingrijitorii de hotar, servitori pendenți în serviciu de Piso.

Venind apoi la designarea candidatului preponderantă majoritate din votanți cu graful viu s'a declarat pentru senatorul Dr. Pompeiu Isac; iară o minoritate disperatoare s'a pronunțat pentru căpitanul orășenesc Ioan Piso.

Conferența celor competenți și chiamați deci a hotărât că partida are să voteze solidar pentru candidatul Dr. Isac.

La diua alegerii din partida română au dat votul 33, (doi: Anghel și Deac au absentat). Din partida neromână au votat 18 sasi și doi jidani deci 20. Eru 6 au absentat.

Candidații au fost Dr. Isac prin 10 români, A. Leonhardt și Ioan Piso candidați separati tot prin unii și același 10 sasi.

La 11 ore rezultatul scrutinului a fost: 27 voturi pentru Albert Leonhardt, 23 voturi pentru Dr. Isac, 2 voturi pentru Ioan Piso și 1 vot (nevalid) pentru Anton Csillanyi.

Vice-comitetul publicând rezultatul numul de căt a jurat pre cel ales și l'a introdus în oficiu.

Așa s'a întimplat și din toate aceste toate literă este adever.

Pre căt de neasceptat a fost acest rezultat pentru minoritate, cu atât mai surprindător a fost pentru majoritate.

Dacă cineva cu nici un preș n'a voit să fie solidar, nu avea să ia parte nici la consultări. Însă dacă a luat parte ca om de omenie avea să se supună și să lucre în sensul consilului.

Dar se vedea, că unii, mai ale acesia, cari din incredere partidei, a poporului lor au căscigat pânea și existența lor toată, au afiat de mai bine, de mai correspunzătoru a-si batocuri partida, poporul; a preferi interesele private intereselor comune și ale jertfă aceste ambiciozii, vanități și nesănătății personale; pre scurt a se face nemulțători și vîndetori săngelui propriu.

Ce merită astfel de Herostrati, va să judeca fiecare om nestricat încă.

Contraarii asemenea cunosc caracterul invingorilor lor, și nici nu fac nici sgomot nici para.

Actual alegerii în sine se va ataca prin recurs, de o parte pentru că sunt motive esențiale, de altă parte pentru a dechira că 4000 de români nu sunt învoiți și nu sunt destul de acesa și cu o astfel de alegere.

În fine trebuie să mărturisesc încă, că poporul întreg de departe este de vreo desprerare sau debelare; și totuși contrarul. Însă este astfel indignat și scarbit, în căt unanim și din tot sufletul *orbi et urbi* condamnat și afarsit de pre cei uități de Dunămediu, pre cei cari i-au tradat în mod așa infam și clandestin.

Aceasta mișcare iritată a poporului sănătos încă de aici să nu suprindă pre nime, dacă va cugeta, că cu cătă luptă, osteneala și jertfă i-a succes într-oarece împreguri și trege și eluptă aici pofta și starea sa de către oarecare împreună, că să se cunoscă și de resuflare lor pestilențială acum și totdea-

una; dar poftindu-le tot odată viață lungă pentruca stricăjoasele urmări ce săr naște din mărișavul lor fapt, săi mustre, săi roădă la conștiință, dacă mai au, să cunoască mărimea sacrilegului, a atentatului comis asupra dulcei lor mame, pentru ca să servească de exemplu timpurilor viitoare.

Salciva 4 Februarie 1882. (Sindicul presbiteral al tractului Lupșii) În sgomotul luptelor mari ce agitează lumea de astăzi foile publice nu se ocupă mai de loc sau foarte puțin cu lucruri mai mărunte, cu toată că în sinul națiunii și bisericii noastre se întâmplă unele lucruri, care merită să fie în publicitate, pentru că sunt de interes pentru o considerabilă parte a publicului nostru. Vreau să amintesc sinoadele protopresbiterale, despre a căror activitate atât de puține scris străbat în public, în căt omul, care nu are altă ișoare de informație de căt diariștice și îspită a crede că aceste corporații reprezentative ale bisericii noastre gr. or. nu desvoltă nici o activitate mai intensivă. Să totuși multe și momentoase lucruri sunt încredințate sinoadelor popesci. Comunicarea reciprocă a acestor lucruri în public ne ar face să vedem, cum stăm cu biserica, această veche columă a naționalității noastre în trecut, cum stăm cu scoalele, acești factori puternici pentru garanțarea limbii și naționalității noastre în viitor. Prin aceasta am învățat unii dela alții și am contribuit la prosperitatea noastră generală.

Premierând aceste îmi iau voia a descrie cursul sindicului presbiteral al tractului Lupșii, ținut la 2 și 3 Faur în Ofenbaia.

În 2 Faur sindul pp. după sevărirea servitului Dumnezeesc celebrat de adm. dl protopresbiteral Danciu cu asistența a doi preoți și după chiamarea săntului duh să deschis în edificiul scoalei de către presidiu cu o cuvântare, prin care se arată însemnată activitatea sinoadei. Într-altele cuvântul presidiul amintit cu veneratele meritele întemeietorului constituției noastre bisericești, a neaflatului Metropolit Andrei și Saguna, care cu rară abnegație și jertfă o viață întregă pentru a pune bisericii sale temelii solide pentru toate veacurile și a își garanta dezvoltarea liberă prin instituții bune și salutare.

După constituirea presidiului raporteați sindicului despre noua arondare a presbiteralor. Se ia spre plăcută știință împărțirea, că tracțiul nostru nu s'a cassat prin arondare, ci din contră s'a mai sporit cu 5 comune. E un lucru firesc că arondarea comunelor nu se poate efectua în preașa, cum se doresc, de aceea me mărginesc să constată simplu afiliarea celor 5 comune, cu toate că după relațiunile teritoriale s'au facut unele obiectări în sind cu privire la arondarea unor comune.

Raportul presidiului despre starea presbiteralului cuprinde cinci părți. Partea I se ocupă cu starea bisericelor și a altor edificii bisericești. După acest raport în tract sunt 26 biserici, fară de biserici parochiale anexate, 10 biserici sunt zidite din material solid, iar celelalte sunt de lemn; case parochiale sunt 10. În legătură cu acest punct membrul sindic Manciu, propune că se alege o comisie, care să se însarcineze a studia și a raporta sindicului viitor despre modul, cum să potă zidi resp. cumpăra o casă protopresbiterală, fiind că tracțiul n're asemenea edificiu. Propunerea s'a primit.*

Partea a doua a raportului se ocupă cu starea scoalelor. Toate comunele au scoale, afară de două comune bisericești affiliate la comuna politică, — scooli mixte sunt trei. Într-o scola 8 sunt provăzute cu toate recuștile de învățământ, 8 în parte, iar restul mai slab provăzut. Averea și venitul scoalelor computându-se și aruncurile se urcă la suma de 14,938 fl. Edificiile reprezentă o valoare de 7,860 fl., pământurile 1,200 fl., fondurile scolare 2,390 fl., mobilele de scoala 908 fl., venitul fondurilor 170 fl., aruncurile 2,410 fl.

Numerul elevilor obligați a cereră scoala pe 1880/1 au fost: dela 6—12 ani copii 507, copile 411, la olăta 916; dela 13—15 ani copii 244, copile 196, la olăta 440; în sumă totală dela 6—12 ani 1358, dintre cari în faptă au cercetat scoala 390 copii, 207 copile, laolalta 597; dela 13—15 ani copii 124, copile 36, la olăta 160, suma totală dela 6—15 ani=755. Față cu anul trecut se constată un crescîndat de 113 elevi.

Causa acestei frecvențe slabe sunt de o parte părinții, cari nefind pe deplin luminați de predecesor folosul instrucției nu și trimiț copiii la scoala, de altă parte poziția topografică a unor comune, cari sunt risipite printre vâl și dealuri, ingreunăză cercetarea scoalei. Mai este și o altă cauză, dealtămintrea cunoșteau pretotindenea, adică lipsa de ajutoriu din partea organelor politice. În unele comune poartă vîna chiar și oficiile parochiale. Relativ la acest punct membrul Gidrai recomandă presbiteralului ce pe venitor să pedepsească pe preoții neglijenți.

Progresul învățământului în general a fost puțin mulțimitor, ceea ce se explica prin împregătirea, că din lipsa unor salare mai bune (aceste variază dela 60—250) nu aveam învățători mai calificați.*)

La acest punct al raportului se-put. S-a interpeleză presidiul, dacă are cunoștință că scoala din Lupșii este în chirie unui Evreu, care vine acolo bețuire spirituoasă și dacă are, luate mesurile de lipsă pentru a sterge această anomalie? Presidiul respunde, că comuna ce e drept a dat o parte a scoalei în chirie unui evreu, dar nu pentru a vinde întrâna bețuire ci că oadă privată. Dealtămintrea presidiul ca inspector de scoale a făcut cele de lipsă pentru a delăta această anomalie. Causa e pendentă la Consistoriu**).

A treia parte a raportului se-put. S-a interpeleză presidiul arată că în tract sunt 27 parohii, 24 mătri și 3 filii, cu o populație de 13,107 suflete. Poporul s'a sporit în 1881 cu 620 suflete; 24 parohii au parohi, 3 sunt vacante. Se specifică la acest punct și casurile de nascere și moarte.

La partea a patra a raportului, care se ocupă cu conducerea afacerilor oficioase parochiale, membrul Man- ciu propune, ca scaunul pp. să proceată cu aspirine contra preoților, cari nu și împlinesc datorințele.

Partea a 5. a raportului arată starea estibelor și rezoluțiunilor.

După cetirea raportului referent comisiunii emisă în anul trecut pentru a elabora un "Regulament despre fondul presbiteral" dl. Cioranu ceteșe proiectul, asupra căruia se desvoltă o viu discuție ce dovedește interes

propunerea la acest loc pentru că am aflat că corespondentul să aude în nemijlocită legătură cu obiectul raportului.

* Cu toate aceste trebuia să se constată că în tracțiul Lupșii s'a făcut progres și pe acest teren mai adânc decât se alătura cără. Adm. presbiteral actual. În mai multe comune sau făcut său corespondență, s'au însumat salariai. Chiar în anul acesta s'au înscris 4 concurse pentru învățător cu salariile de 200—250 fl. C.

**) Comuna Lupșa a zidit o scoala cu un etaj. În etaj se ține scoala, iar parte de desbută a scoalei să dă cu chirie pentru a aduce ceva venit. C.

pentru prosperitatea publică. Fondul se va înființa din următoarele venite: fiecare preot solvesc 1 fl. pe an, beneficiari subvenționei de stat 5%, învățători 1/4%, bisericii căte 2 fl. Din acest fond se vor remuneră preoții și învățătorii meritați.

Cu acestea s'a închisă ședința. Presidiul a dat un prânz comun, la care firesc n'au lipsit toatele obiceiunite.

În ședință adona s'a cunoscut și aprobat raportul și preliminarul bugetar al Epitropiei.

In legătură cu un concluz din anul trecut, prin care se hotărise, ca din banii de pedepse să se procure cărți pentru bibliotecașcolastice, se îndrumă presidiul a constată la proiecția adunare. Întră căt acest concluz s'a executat.

In urmă terminându-se toate lucrările sinodale, Presidiul mulțumesc membrilor pentru interesul și zelul ce l-au dovedit la perfractarea agendaelor și le doresc călătorie fricătă.

Membrii Sava respondă cu cuvințe bine simțite Presidiului mulțumindu-i ferbințe pentru conduceră energică și înțeleaptă a tractului, pentru silințele ce le a pus spre a obține rezultatele îmbucurătoare ce să vădejă și provoacă în fine pe toți la o conlucrare armonică întru promovarea binelui bisericii și scoalei.

E.

Scriitori din Basarabia.

(Correspondență particulară a „TELEGRAFULUI“.) Chișineu, 20 Februarie.

Diarul archierească din sudul Rusiei „Novorojsk Telegraf“ a tipărit qilele din urmă o lungă, foarte lungă corespondență din București, plină de injuri și calumni. Diarul dv. este cel mai batjocorit. A! se vede că nu tocmai după gustul rușilor sunt articolele dv., fiindcă turbarea și mare și injuriile curg în abundanță. Naturalmente, că nu vă vom transmite toate cele tipărite în acest diar; dacă corespondentul rus din București, din calea Victoriei, ar fi adus niște fapte, dacă el ar fi tradus și citat niște articole tipărite în diarul dv., atunci dacă, să fi putut releva și polemică cu acest diar, dar la insulte se respunde numai prin insulte, sau nu se respunde de loc. Cred că vîtu lău această din urmă atitudine, fiind mai convenabilă, mai nobilă.

Fiind așa trece la ceea ce ne interesează pe noi — basarabenii. În prima linie trebuie să vorbesc despre o nouă societate care s'a constituit la noi și care acceptă acum numai autorizaționarea și sprinținul material al guvernului pentru a începe activitatea sa, societatea aceasta și-a luat numele de: Societatea desvoltării viniculturii din Basarabia. Inițiatorul acestei societăți este dl. Doriso, care a tipărit deja căte-vă brosuri în privința viniculturei și în lăunarie trecut a trâns societății propriașă industriei ruse o dare de samă amenințată în privința comerçului cu vin din Basarabia. În această dare de samă doriso, după ce arată că cu cîte starea de decadență a viniculturei basarabiene, după ce declară că canteitatea și calitatea vinurilor noastre scade din an în an și că chiar vinicultorii români de frunte ca, Alexandru Ralea-Arbore, ca Cotruță, ca Ziloti etc. sunt în momentul de față într-o stare de a nu mai pute produce ceea ce a făcut renumele lor, său acum deces ani; d. Doriso declară franc că sprijinul și ajutorul eficacie din partea guvernului este singurul mijloc de a scăpa această ramură de avuție a Basarabiei. Adi societatea proprieșă industriei ruse a răspuns societății noastre printre o scrisoare adresată d-lui Doriso, președintele ei, iugândul să trămită că de curind la

adresa societăței un concept de program și un proiect de lege, capabile a redice și apăra vinicultura basarabiană. Immediat după primirea acestor scriitori, societatea noastră s'a și întrunit și în momentul de față lucrează cu mare activitate pentru a satisface cerințelor societății ruse, care este singură capabilă a ne da o protecție în această privință.

Lucrul de căpetenie pentru vinicultori nostri este crearea unei instituții de credit, și cererea culminantă care o face, adresându-ne la guvernul rus constă în dobândirea unui sprinț puternic și unui stabiliment de credit pentru a pută concura cu vinurile străine, care ne fac o concurență oribilă. Societatea noastră basarabiană a hotărât de a începe falsificarea, să mai bine dis, de a face crea vinul în basarabian în vinuri în buteliile dându-le diferite numiri și clasificându-le în diferite calități, tocmai aşa cum aceasta se practică în străinătate. Tinta și tendența acestei concurențe este a nimici importanța vinurilor străine, cel puțin în sudul Rusiei, încouindu cu vinurile noastre basarabiene și cari se fac în Crimeea.

Așa dar suntem pe cale a putea face ceva, pentru a scăpa din complicație o ramură esențială a activității noastre naționale. Rusia nu are vin de loc, consumația ei în această ramură este foarte restrânsă, rusul nu este obișnuit cu vin și se mulțumește cu rachuri și spartoase, dar în sudul Rusiei aceste bețuri, fiind primejdioase sănătăței poporului și acesta din cauza climatului, înțeleg cu inelul încep a se înlocui cu vinurile noastre și cela din Crimeea, aşa că, rădicând producția noastră, noi vom găsi de sigur un debuse foarte larg pentru produsele noastre, fară a fi supuși la taxe de vama.

Finind cu această cestină să treac la alta, tot înțenindu-se în regiunea cestinilor economice. În anotimpul de iarnă care să finesce, am suferit oribil de lupi. Nici-odată, chiar bătrâneții nu și amintesc despre o aşa mare mulțime de lupi care s'a ivit acum. Turmele noastre din Budjeac au suferit oribil, și guvernul rus a luit în fine în vedere acest râu de care suferă tara. Ordinul guvernului publicat azi dovedește că se va face ceva pentru a ne scăpa de aceste fiare sălbătice, acest ordin ordonă că să se facă un vînat în regulă contra lupilor. Statistica parțială din situările Chișineu, Bender și Hotin ne declară că în decursul anului 1881 s'au măncat de către lupi 217 vite corone, 63 eci, 6789 de oi și 1422 de porci. Aceste cifre, de sigur aproximative, vă dau o idee despre flagelul care ne perde.

Un lucru însă. Am audit că oamenii ca Stojanovsky, colonelul Cesvincoff și dl. Vartic sunt înscriși în camă întristăză. Acești oameni nu sunt tocmai bine-văduți pe la noi, și se dice că sună pe cari Zemstvo le va vota pentru stérperea lupilor pot fi în mare pericol de a nu veni la destinația lor.

Basarab.

Varietăți.

* (Alegere) la sindicul archiepiscopan în cercul cl. al Sibiului să ales P. Archimandrit și vicarul archiepiscop Nicolae Popescu; în cercul cl. al Sălăstiei P. asec. cons. Moise Lazar; în cercul Vîlcelelor (Brasov) P. Protosincel și asec. cons. Dr. Il. Puscariu; în cercul cl. al Abrudului P. Protosincel și secret. cons. Nicanor Frateș; în cercul cl. al Sighișoarei P. asec. cons. Zacharia Boiu; în cercul cl. al Bistriței P. profesor de teol. Simeon Popescu; în cercul cl. al Făgărașului P. Prot. Petru Popescu.

* Propunerile de sine se înțelegă să fie făcute după cetirea raportului, amintesc însă

* Candidați la episcopii sérbescii „Ung. Post“ anunță călă congrșul se va întruni în Aprilie la Carlovit și vor propune de episcopi fitori ai Neoplantei și Timișorei, archidiaconul Radici și archimandritul Petrovici.

* (Morții și răniți în regim entului br. Alleman Nr. 43 din luna de la 9, 10 și 11 Mart. n.s. mort: mort) infanteristul Sindilier; șofer rănită; gefreiterul Dumitru Jurca și infanteristul George Avramescu.

* (Matricelele purtate de bisericu nu sunt bune.) Deputatul Körössy, deținutul și profesor de academie, a descoptit că statul și nu biserică se poarte matricele, pentru că „statul trebuie să aibă evidență despre toți cățări și nasc și cățări nu se nasc.“ Este adeverat că biserică n'a înmatriculat pre cei care nu se nasc nici odată.

* (Înțelepciune și promitudine administrativă) Preitura din Făgăraș provoca că la Nr. 1579—1882 din 13 Martie a. c. pe notariul din Berivoi mari, să ordine primariului din Sebeș, să infundă sănăurile unui drum în 13 Faur a. c. și să raporteze până în 14 Faur a. c. la ameașa, pe lungă pedeapsa de 25 fl. v. a. căci la din contră va fi ei cel mult în 16 Faur a. c. comisiunea pe spesele primariului? Pagubă că n'a pus pretorul la dispoziția notarului gendarmi să prindă pe prilejul de Faur, care în noaptea dela 28 la trecute a prilejuit fără pasaport în eternitate.

* (Sincidente pentru o palme) Învățătorul unui comerciant din Timișoara, un băiat de alțimprea brav și de treabă, a căptătat în dilele trecute dela principalul seu o palme pentru că comisise o greșală grea. Nenorocitul băiat superându-se foarte tare pentru aceasta disciplinare s'a impuscat cu un revolver prin cap. După căteva minute și-a dat suful.

* (Un ucigaș surdo-mut) Din Pececa se scrie: Înainte cu doi ani un țear bogat, cu numele Kuruczi a cognoscit servitor pe un flăcău cu numele Andreia Fiutu. După vro-câteva dile sluga a dispărut și cu dânsul deodată douăzeci de capete de porci în preț de 400 fl. Hoțul și complicele săi fură eruati și cel dințaiu fu condamnat la temniță de 2, car cel din urmă lăua un an. După ce complicele lui Fiutu își luase pedepsa și se reîntorse, el adăuna pe Kuruczi să se pădească, căci sluga sa de odinoară i-a jurat resbunare. În urma acestei adomârii familia lui Kuruczi era tare ingrijigată decât Fiutu se reîntorse din temniță. Cu deosebire un fiu surdo-mut al lui Kuruczi sta formal la pândă pentru Fiutu. Surdo-mutul văiu în septămâna trecută pe servitorul de odinoară al tăta-sui plimbânduse pe dinaintea maierului lor, trase cu pușca cu doveții de doare împotriva Fiutu fără nimeri, după aceasta servitorul întinse un revolver cu 6 focuri asupra surdomutului. Acesta înse sare ca o mită asupra lui Fiutu, ismulse revolverul din mâna și-i trage patru gloanțe prin trup. Prima pușcătura a surdo-mutului străbatu fruntea contrarului și-l ucise. După sevărarea faptei fiul surdomut veni să apoi plecă cu un car la locul, unde se întăpise omorul; puse cadavril pe car și-l dus în drumul țerei, unde fu afiat mai târziu. Recercurile gendarmeriei au descoptit pe ucigaș, care și acum cu toate că s'a introdus cercetarea contra lui, totuși se află pe picior liber.

* (Academie de știință turcească) Se anunță din Constantinopol, că ministrul de instrucție

turcesc togma vrea să convoace o corporație de invatați și scriitori, care se formează simburele unei viitoare Academii otomane de științe. Numai să nu fie prea târziu!

Bursa de Viena și Pesta

Din 14 Martie 1882.

	Viena	B-pesta
Reme de aur	118.50	118.25
dimensiuni obișnuite	88.10	87.—
dimensiuni de obișnuite, dimensiuni delă drumul de fer orient ung.	108.50	108.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	93.50	—
Imprumutul drumurilor de fer ung.	131.50	131.75
Oblig. de stat austriacă	96.75	97.75
Obligăjumiung. de recomșpătuire	96.—	96.25
Obligăjumiung. în clauză de sortire	95.—	96.—
Obligăjumiung. ur. temes	95.—	95.—
Obligăjumiurbană transilvane	96.25	96.50
Obligăjumiurbană croato-slavonice	97.—	—
Obligăjumiung. de recomșpătuire	96.50	97.25
Datorie de stat austriacă în hârtie	74.70	74.50
Datorie de stat în argint	75.60	75.40
Rente de aur austriacă	93.40	93.25
Sorți de stat dela 1880	128.75	128.—
Sorți de stat dela 1881	128.75	128.—
Acțiuni de credit austriacă	80.25	80.25
Acțiuni de bancă de credit ung.	305.25	305.25
Acțiuni de bancă de credit ung.	307.—	307.50
Sorți ungurești cu premii	115.50	116.—
Sorți de regulare. Tisei	109.25	108.50
Scrieri fondiale ale instituției „Albinus“	—	—
Arzători	—	—
Gălbini	5.64	5.63
Nu olen	9.63/2	9.53
100 mărci nempechi	58.81/2	58.80
London (pe poliță de trei luni)	120.65	120.75

Nr. 76.—1882. [36] 2—3

CONCURS.

Devenind vacanță stațiunea învețătoarească din Dumbrava (Ligeth), se scrie pentru ocuparea definitivă a acestei stațiuni învețătoresc, concurs cu termen de 30 zile dela 1-a publică.

Emolumentele:

1. Salariul anual banesc în sumă de 100 fl. v. a. din repartiziune.
2. Două judegre de pâine arător.
3. Cuarțier liber. Acesta înse nu mai după ce se va fina edificarea scălei, carea și curgeare. Până atunci insuși învețătorul își va procura cuartierul.

Pentru cei care au și îndreptă cererile, instruite conform statutului organic la subscrierea în Idicel, poșta ultimă: Reghinul săsesc.

Oficial protopresbiteral gr. or. tractul Reghinului ca inspector scol. dist.

Idicel, 22 Februarie 1882.

În conțelegerile cu resp. comitet parochial.

Galaction Șagău m. p., protopresbiter.

Nr. 85. [31] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacanței pașchii de clasa III, Hădăreni, protopresbiteral Lupșei, se scrie al treilea concurs cu terminal până în 27 Martie a. c. v.

Emolumentele sunt:

1. Portofelea canonica de 4 jug. 300□⁰ arătoru și fână;
2. O grădină de cuceruz;
3. Foliosirea cimitirului;
4. Dela fie care casă câte 10 lire de bucate;
5. Ca relut de cuartier 32 fl. v. a. pâna se vor găsi casele parochiale, și
6. Venitile stolari regulate prin sinodul parochial din 1880 dela 140 case. —

Doritorii de a ocupa această parohie au de așa substerne petițiunile lor instruite în sensul „Statutului organic“ și al „Regulamentului“ pentru parohii la acest oficiu.

Offenbach în 20 Faur 1882 v.
Pentru comitetul parochial.

Ioan Danciu m. p.,
adm. protopres.

Nr. 258 1882

[35] 3—3

EDICT.

Subscrizis este esme de tribunal reg. din Dej aduce la cunoștință că în cauza de comasare hotărul comunei Sân-Jude (Szen-Egyed) terminul pentru începere lucrărilor pregătitoare și anumit pentru regula reprezentanții, alegerea inginerului, pregătirea preliminarului de spese s'a făcut pe 3 Iunie 1882 la 10 ore an. am. în comună Sân-Jude.

Deci provo pe toți proprietarii funduari a se înfița la pertactare cu atât mai sigur cu căt neînțăsarea lor nu va impiedeca cursul peractrării, nici va putea servi de motiv pentru vreun remediu procedural.

In numele tribunalului reg.
Dej 24 Ianuarie 1882.

Ladislau Hosszu m. p.,
jude peractrător al tribun. reg.

Nr. 1064 civ. 1882.

[34] 3—3

EDICT.

Prin aceasta aduc la cunoștință că în cauza de comasare generală în comună Bobohalma terminul pentru începere lucrărilor pregătitoare și anumit pentru regula reprezentanții, alegerea inginerului și pentru pregătirea preliminarului de spese s'a statot pe **dina de 13 Aprilie la 9 ore an. am.** la fâta locului.

La care sunt căsați toți cei interesați cu acea observare, că neînțăsarea lor nu va impiedca judecătura peractrării.

In numele tribunalului reg. din Elisabetopol în 26 Februarie 1882.

(L. S.)
Nicolau Székely m. p.,
jude peractrător

Nr. 928 1882

[38] 3—3

EDICT.

În urma cererii de comasare proprietarului Nagy Miklos din Dej se fiescăză **dina de peractrare pe 27 Februarie 1882 la 9 ore an. am** la fâta locului în orașul Dejului la cauza orașului spre acel scop, ca în sensul art. 36 din instrucțiunea înaltului ministeriu de justiție să se eruzeze prin susținerea partidelor, că există contradicțiile de ordinare a comasărei generale a hotărului?

La această peractrare se citează toate participele interesate, care sunt interese prin titlu de proprietate, a se înfița, cu aceea observare, că un exemplar al cererii se poate vedea aici la tribunalul până la dina de peractrare — și că partidele care nu se vor înfița se vor considera ca învoindu-se cu comasarea.

Din sedința tribunului reg. din Dej județul în 26 Februarie 1882.

Josif Keul m. p., presid.
Szboszlay m. p., notar

Banca generală de asigurări mutuală „TRANSILVANIA“

A XIII-lea adunare generală ordinată

va avea loc Duminecă în 2 Aprilie c. n. la 3 ore după prânz în casa proprie a institutului (strada Cisnădiei Nr. 5.)

Obiecte de peractrare sunt:

1. Darea de samă despre afacerile anului 1881.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Înregătirea consiliului administrativ.
4. Propuneri incuse.
5. Sortiri de obligații ale fondului de înțemeiere.

Sibiu în 9 Martie 1882.

[36] 1—2

Consiliul administrativ.

PENTRU POSESORI DE ȚIGLĂRII

recomandă mașinile molo de mână, cai și vapor pentru a fabrica cu ele eftin tot felul de cărămidă, țigle, scoecuri etc. cu deosebire

teaserile de mână continuu lucrătoare.

care făță cu alte metode de fabricație ofer avanțatele cele mai însemnante și crutările cele mai mari. Acestea împășă și fi servite de doi oameni spre a produce 4000 de pietri frumosi și se potrivește deosebit la tescuirea de leșpede pentru trotuoare și coridoare, la tescuirea de pietri nealterabile în foc de pietri din nașip din var și cement, la cărămidă de sigură etc. precum și la retescuirea pietrelor de jumătate uscate în aer și cărori li se deduse forma.

Prospete gratis.

Ludovic Jäger, fabricant de mașini în Ehrenfeld-Köln a/Rh.

Zambach și Gavora,

în Budapesta strada Vațului (Vaezi uteza) Nr. 17.

Fabrică de vestimente și recuise bisericești

de rit catolic și grec.

Steguri de societăți și pentru manufacturiste.

Comandele se executează prompt

Objectele care nu convin se schimbă.

ere, cădelnițe, pacificale, candele, policană, ripide, chivot, Evangelie, etc.